

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Zdravotně sociální fakulta
Katedra sociální práce a sociální politiky

Staroměstská 16, 370 04 České Budějovice
☎ 387007210, e-mail: lkozlova@zsf.jcu.cz

České Budějovice 5. května 2007

POSUDEK OPONENTA DISERTAČNÍ PRÁCE

Téma: *Otcovství po rozchodu rodičovského páru*

Autor: *Mgr. Radka Dudová*

Oponent: *doc. Ing. Lucie Kozlová, Ph.D.*

Předložená disertační práce reflektuje současné trendy české společnosti, které směřují k vyrovnání genderových vztahů v rodině respektive k rovnému rozdělení placené a neplacené práce v rodině a s tím související péčí o děti po rozchodu rodičovského páru. Disertační práce je rozdělena do 7 kapitol, ve kterých autorka uceleným a fundovaným způsobem popisuje problematiku otcovství nejen po rozchodu rodičovského páru. V teoretické části práce se autorka zaměřuje na soudobé teorie soukromého života (teorie individualizačního procesu) reprezentované např. F. de Singlym, A. Giddensem, přičemž neopomíná jejich komparaci s teoriemi É. Durkheima či P. Bourdieu, dále popisuje rozdílnou percepci mužů a žen, týkající se manželství a rozchodu (rozvodu). Problematiku otcovství autorka koncipuje z hlediska sociální role a sociálního statusu, v tomto případě sociální pozice „otce“, která je konstruována na základě různých registrů či sociálních repertoárů, souvisejících s dalšími sociálními rolemi, které otec zastává. V teoretické části není opomenuta analýza vývoje legislativy České republiky, týkající se rodičovství a porozvodové péče o dítě. Teoretická část disertační práce tvoří ucelený přehled o dané problematice a zajišťuje vynikající základnu pro praktickou část disertační práce. Jednotlivé kapitoly a podkapitoly teoretické části práce nepostrádají návaznost a proporcionalitu.

Autorka předložené disertační práce si kladla za cíl zjistit, jakým způsobem si otcové přizpůsobují a vytvářejí svou vlastní otcovskou roli, jak vnímají své otcovství po rozchodu rodičů, když nemají děti svěřeny do své výchovy. Na základě vytyčeného cíle autorka zvolila kvalitativní

výzkum, opírající se o metodu grounded theory (zakotvené teorie) a jako primární technika sběru dat byla použita technika polostandardizovaného rozhovoru. Oceňuji, že si autorka uvědomuje vzhledem ke způsobu jakým byla část vzorku vybrána (prostřednictvím psychologa PhDr. E. Bakaláře) jeho specifika, odlišující tuto skupinu otců od ostatních rozvedených otců a dále, že respondenti mohli být při svých odpovědích ovlivněni skutečností, že tazatelkou byla žena – sama autorka (zde měl vliv i věk autorky, jak sama uvádí na str. 120). Další pozitivum spatřuji ve faktu, že autorka z důvodu hlubšího poznání tématu oslovila v rámci výzkumu také odborníky, kteří se v dané problematice angažují (neformální rozhovory se soudci, a dvokáty, s sociálními pracovníky apod.).

Ve výsledcích disertační práce je popsáno východisko pro analýzu rozhovorů, kterým byla identifikace repertoárů náležitých k sociální pozici otce. Autorka v kapitole 3 a 4 popsala osm otcovských repertoárů, ke kterým se vztahují tři modely otcovství (příloha 5 na str. 318).

Kapitola 5 se v disertační práci zabývá osobní a otcovskou identitou rozvedených otců, kde autorka práce vhodně srovnává výsledky výzkumu s názory odborníků či výzkumy, které se uvedenou problematikou zabývají. V kapitole 6 autorka uvádí další faktory, které ovlivňují kontinuitu vztahu mezi otcem a dítětem, přičemž se zaměřila na následující faktory: vztah s bývalou partnerkou, bydlení a nový vztah otce (nové manželství).

Kapitola 7, kde jsou uvedeny závěry týkající se problematiky otcovství po rozchodu rodičovského páru, dokazuje odbornou erudici autorky uvedené problematiky.

Předložená disertační práce je přehledná a kvalitně zpracována, uvedené přílohy zřetelně dokumentují některá tvrzení, která jsou v práci uvedena. Dle mého názoru se autorce podařilo splnit vytyčený cíl. Disertační práce vychází z validních zdrojů, které jsou uvedeny v seznamu literatury a který obsahuje domácí i zahraniční autory. Domnívám se, že předložená disertační práce bude cenným materiálem pro další koncepci řešení problematiky otcovství po rozchodu rodičů.

Na základě výše uvedených hodnocení doporučuji předloženou disertační práci k obhajobě.

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
ZDRAVOTNĚ SOCIÁLNÍ FAKULTA
KATEDRA SOCIÁLNÍ PRÁCE
A SOCIÁLNÍ POLITIKY

doc. Ing. Lucie Kozlová, Ph.D.
vedoucí Katedry sociální práce a sociální politiky
Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích